

Kvalitets- og miljøkrav

for tømmerleverandører i Mjøsen Skog BA

ISO 9001 / 14001

03/09

INNLEDNING

Mjøsen Skog BA er sertifisert etter standardene ISO-9001 (kvalitet) og ISO-14001 (miljøstyring). Sertifiseringen skal sikre og dokumentere at våre produkter og tjenester holder den standard som våre kunder krever. Som et ledd i sertifiseringen stiller Mjøsen Skog derfor bestemte krav til leverandører av virke, både når det gjelder miljøhensyn og kvalitet på leveransene. Disse kravene, som er gjengitt som kortversjon i dette heftet, er å betrakte som kontraktsbetingelser for virkeskontrakten. Mer utfyllende informasjon om kravene kan fås ved henvendelse til Mjøsen Skog.

MJØSEN SKOGS MILJØKRAV

Leverandører av virke til Mjøsen Skog forplikter seg gjennom virkeskontrakten til å følge *Levende Skogs standarder for et bærekraftig norsk skogbruk* og gjeldende lover og forskrifter ved skogbehandling på sin eiendom.

Som dokumentasjon for de hensyn som er tatt ved drifta pålegges skogeier å fylle ut skjema "Miljørapport skogsdrift" for alle drifter over 100 m³. Skjemaet skal oppbevares av skogeier i minst 10 år og kunne framlegges ved kontroll.

Det er *skogeier* som er ansvarlig for at den som utfører arbeidet i hennes/hans skog har tilstrekkelig kunnskap til å kunne ivareta nødvendige miljøhensyn. Den som utfører arbeidet må ha kunnskap om god og bærekraftig skogbehandling og må ha fått relevant informasjon om denne skogens kjente miljøverdier.

Levende Skogs standarder består av 25 kravpunkter som kan deles inn i tre hovedtemaer:

1. Overordnet forvalteransvar

Denne delen av standarden tar for seg skogeiers forvalteransvar for miljøverdier i forbindelse med driften av egen eiendom. Kravpunktene tar for seg forhold som arbeidskraft og kompetanse, beskyttelse av skogarealet, hensyn til friluftsliv, genbevaring og åpenhet om miljøinformasjon. Det er viktig å merke seg at det alltid er skogeier som bærer ansvaret for resultatet av den virksomhet som utøves på hans/hennes eiendom, også når andre engasjeres til å utføre arbeidet.

2. Oversikt og planlegging/Spesielle miljøhensyn

Kravpunktene omfatter miljøhensyn som skal tas i Nøkkelbiotoper og i forhold til kulturminner, brannpåvirket skog og fjellskog. Registrering av Nøkkelbiotoper og kulturminner på den enkelte eiendom forplikter eieren til å ta nødvendige hensyn til disse i drifta av sin eiendom. Mjøsen Skog arbeider med kommunevis miljøregistrering, i tråd med kravpunkt 4 i *Levende Skogs standard*, i Mjøsen Skogs geografi, og har dette som sitt viktigste miljømål. I kommuner der det er gjennomført slike registreringer stilles det som et absolutt krav at eiendommer over 100 dekar må ha gjennomført miljøregistrering for at Mjøsen Skog kan omsette virke fra eiendommen. Eiendommer under 100 dekar kan få utført en enklere registrering av skogbruksleder i forbindelse med tømmerleveranse. **All hogst inntil Nøkkelbiotop, inkludert bufferzoner, skal planlegges og merkes opp av skogbruksleder før drift.**

Skjøtselshogster/inngrep/opprydding i Nøkkelbiotop foretas bare etter konsultasjon med skogbruksleder/biolog. Dette gjelder for ALLE inngrep, uansett hvem som har driftsansvar.

3. Skogbrukstiltak

Disse kravpunktene beskriver miljøhensyn som skal tas i forbindelse med hogst, foryngelse, skjøtsel og terrengtransport, samt andre tiltak som avfallshåndtering. **Planlegg drifter i god tid på barmark.**

Miljøhensyn som kulturminner og død ved er vanskelige å oppdage om vinteren.

MJØSEN SKOG

For at leverandørene skal få kunnskap om miljøstandardene viser vi til feltheftet med Levende Skog standarder for et bærekraftig norsk skogbruk (utsendt til alle andelseiere). Heftet kan fås ved henvendelse til Mjøsen Skog. Heftet gir en oversikt over de miljøstandarder for skogbehandling som Mjøsen Skogs miljøsertifisering er basert på, og som dermed stilles til den enkelte virkesleverandør.

KRAV TIL KVALITET PÅ TØMMERLEVERANSER

1) Kontrakt

Alt virke som omsettes gjennom Mjøsen Skog skal være innmeldt på virkeskontrakt. Virkeskontrakten bør skrives så tidlig som mulig, *minimum en hel måned før hogst påbegynnes*. Ved vanskelig avsetning prioriteres kontraktene etter innmeldingstidspunkt. Kontrakten er først gyldig når leverandør har mottatt gjenpart fra Mjøsen Skog.

2) Kontraktsvolum/-oppfyllelse

Minstekvantum pr. parti til samme industribedrift er normalt 15m³. Eventuelle merkostnader med transport av mindre partier (småpartitrek) dekkes av leverandør. Maksimalt avvik i kvantum i forhold til virkeskontrakt skal ligge innenfor +/- 15% av totalt kontraktsvolum (ved kontraktsvolum under 100 m³ gjelder +/- 15m³). Ved avvik i kvantum utover +/- 15% skal dette tas opp med Mjøsen Skog for ny godkjenning.

NB! Kontrakten gjelder ikke for levering av andre treslag/hovedsortimenter enn de som er godkjent på kontrakten.

3) Hogsttidspunkt/-oppfyllelse/ferskhet

Det skal angis hogsttidspunkt for alt virke. Hogsttidspunkt angis med kvantum fordelt på måneder. Med hogsttidspunkt forstås at virket er fysisk henteklart ved godkjent bilvei i angitt måned(er). Virke hogget i ukene 41 – 15 må meldes henteklart senest 4 uker etter hogst. I ukene 16-40 må virket være henteklart senest 1 uke etter hogst.

NB! Kontrakten gir ikke rett til hogst/levering i andre måneder enn de som er godkjent på kontrakten. Ved avvik i hogsttidspunkt må nytt tidspunkt avtales med Mjøsen Skog.

4) Opparbeiding

Dersom ikke annet er avtalt, skal virke være opparbeidet etter kravene i "Målereglement for skogsvirke", fastsatt av Norsk Virkesmåling (NVM).

5) Merking

Virket skal merkes tydelig med leverandørnummer. Veltene skal merkes med leverandørs navn og sortiment. Merkingen skal være utført slik at hvert lass er lett identifiserbart. *Utilstrekkelig merket virke er ikke henteklart*. Utilstrekkelig merket virke kan ikke forlanges transportert og kan gi grunnlag for krav om erstatning for "bomtur" som belastes leverandør.

6) Henteklarmelding

Det skal sendes melding om alt virke som er klart for henting elektronisk via Skogeierweb* eller på Mjøsen Skogs hjemmeside. Henteklarmelding kan også sendes skriftlig på tilsendt blankett.

*Passord til Skogeierweb bestilles på www.mjosen.no

Kontrakter med leveranser mindre enn 100 m³.

- Henteklarmelding sendes når hele leveransen er klar, eller når det er henteklart et lass (35 m³) av et sortiment.

Kontrakter med leveranser større enn 100 m³.

- Det må sendes henteklarmelding når en ønsker at transport skal starte (ett lass av et sortiment).
- Deretter sendes det henteklarmelding om nytt virke (samme virke skal ikke meldes henteklart 2 ganger).
- Det skal sendes sluttmelding når driften er avsluttet.

NB! Virke som ikke meldes fremkjørt og henteklart på foreskrevet måte kan ikke påregnes hentet.

7) Veier og velteplasser

Generelt:

Veier, snu- og velteplasser skal tilfredsstillende krav og forskrifter fra veimyndigheter og kraftleverandører. For private veier og velteplasser gjelder Landbruksdepartementets normaler for veier til landbruksformål.

Spesielt for veier:

- Virket skal ligge ved vei som tåler minimum 8 tonns normalaksellast.
- Leverandør er ansvarlig for at bomveier er tilgjengelig for tømmertransport og eventuell inspeksjon når virket er meldt henteklart. Leverandør betaler eventuelle bompenger og veiavgifter på private veier.
- Når henteklarmelding sendes skal virket være transportklart. Dersom annet ikke er oppgitt er vegen brøytet/strødd og klar for transport på dette tidspunkt. Fra og med dette tidspunktet skal kjøper / kjøpers transportleder / transportør ved endrede værforhold koordinere og avtale brøyting/strøing for henting av tømmer. På henteklarmeldingen skal det fremgå telefonnummer til kontaktperson / vegansvarlig.
- Levering til vinterbilvei skal godkjennes av Mjøsen Skog på forhånd.

Spesielt for velteplasser:

- Leverandør holder nødvendig velteplass. Velteplassen skal være i samsvar med veiens standard og vogntogets lastemuligheter.
- Virket må ikke ligge under strømførende linjer eller telefonlinjer. For øvrig vises det til regler i fra kraftleverandører.
- Bilens standplass under lasting må ikke ha større helling enn 10%.
- Velteplassen og virket skal være ryddet for snø, is og annet som hindrer opplastingen.
- Stokkene i velta skal være jevndratt i ene enden.
- Bunnfloa i en velte skal ikke ligge mer en 1 meter over/under veibanen.
- Virket skal ligge innenfor rekkevidden til vanlig lastekran på tømmerbil (6 meter).
- Lunnene skal legges opp slik at de ikke er rasfarlige.

8) Kontrakts- og leveringsbestemmelser

Fullstendig kontrakts- og leveringsvilkår er gjengitt i heftet "Kontrakts- og leveringsbetingelser for salg av virke til Mjøsen Skog BA" av november 2007. Heftet fås ved henvendelse til Mjøsen Skog.

REAKSJONER VED BRUDD PÅ MJØSEN SKOGS KVALITETS- OG MILJØKRAV

Mjøsen Skog legger opp til at reaksjonene ved brudd på kravene skal avpasses etter avvikets alvorlighetsgrad. Mjøsen Skogs styre har vedtatt følgende reaksjonsformer ved avvik i fra kvalitets- og miljøkrav:

Kategori 1: Mindre alvorlige avvik i fra kvalitets- og miljøkravene.

Dette er "vanlige avvik" som vi i starten vil kunne finne på de fleste drifter. Mindre brudd på enkeltstandarder som er gjort i vanvare eller på grunn av mangelfull kompetanse/rutine i å anvende standardene. Leverandør har forsøkt å følge standardene etter beste evne.

Reaksjon: Påminnelse (advarsel).

Mjøsen Skog sender skriftlig påminnelse om de svakheter/mangler som er avdekket med klar anmodning om forbedring. Gjentakelse vil gi et kategori 2 avvik. Tilbud om kurs eller bistand fra Mjøsen Skog gis hvis manglende kompetanse er avdekket.

Kategori 2: Mer alvorlige avvik i fra kvalitets- og miljøkravene.

Her er det snakk om mer alvorlige avvik fra kvalitets- og miljøkravene med større miljøkonsekvenser. Det kan også være summen av mindre avvik som blir betydelig. Tilfellene kjennetegnes av uaktsomhet, for eksempel fordi kunnskapen er mangelfull. Leverandøren forutsettes å vise forståelse for sitt ansvar og vilje til forbedring. Ved avvirkning/forringelse av kjente/registrerte nøkkelbiotoper kan dette unntaksvis bli behandlet under kategori 2.

Reaksjon: Krav om revisjon.

Inntransport av umålt tømmer kan stanses mens avviket vurderes av Mjøsen Skog. Før Mjøsen Skog kjøper tømmer fra ny skogsdrift hos samme leverandør skal følgende være oppfylt:

1. Første drift etter avvik kategori 2 revideres av Mjøsen Skogs kontrollører før tømmeret kan omsettes gjennom Mjøsen Skog.
  2. Ved eventuell hogst i kjente/registrerte nøkkelbiotoper utover eventuelt godkjent skjøtselsforslag, skal rådgivende biolog ha gjennomført befaringsrapport til Mjøsen Skog med tanke på å etablere ny nøkkelbiotop/ restaureringsbiotop på gjeldende eiendom innen leverandør igjen kan omsette tømmer gjennom Mjøsen Skog. Kostnader tilknyttet dette dekkes av tømmerleverandør.
- Reaksjoner for øvrig som under kategori 1.

Kategori 3: Meget alvorlige avvik fra kvalitets- og miljøkravene.

Grove eller forsettlige avvik i fra kvalitets- og miljøkravene med alvorlige miljøkonsekvenser, for eksempel hogst i verneområde eller kjente/registrerte nøkkelbiotoper og/eller slett holdning til krav/standarder. Omfatter også gjentakelse av eller manglende evne til å rette opp avvik etter kategori 2.

Reaksjon: Suspensjon som tømmerleverandør.

Mjøsen Skog omsetter ikke tømmeret i fra drifta hvis forholdet avdekkes før alt er målt. Inntransport av umålt tømmer stanses. Leverandør gis 12 måneders karantene som tømmerleverandør. Før vedkommende leverandør igjen kan få omsatt virke gjennom Mjøsen Skog må følgende være oppfylt:

1. Karantenetid utgått.
2. Ved eventuell hogst i kjente/registrerte nøkkelbiotoper utover eventuelt godkjent skjøtselsforslag, skal rådgivende biolog ha gjennomført befaringsrapport til Mjøsen Skog med tanke på å etablere ny nøkkelbiotop/ restaureringsbiotop på gjeldende eiendom innen utgangen av karantenetiden. Kostnader tilknyttet dette dekkes av tømmerleverandør.
3. Leverandør må komme med skriftlig erklæring om hvilke tiltak som er gjennomført for å rette opp i de forhold som er påpekt.
4. Neste drift revideres av Mjøsen Skogs kontrollører før tømmeret kan omsettes gjennom Mjøsen Skog.

Mjøsen Skog BA

www.mjosen.no

Kirkegata 70, Pb. 84, 2601 Lillehammer

Tlf: 61 26 30 00 Fax: 61 25 99 46

E-post: mjosen@mjosen.no